

ELŐFIZETÉS.

HÍJLYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre 24 kor.

Fél évre — 12 kor.

Egy negyed évre 9 kor.

Egy hére 3 kor.

Nyilttári közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszéki egyesült

vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 87.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-

Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, november 10.

Nincs kibuvó.

A poklok veszett száju tüze másodszer lobbant fel Oroszországban és most elseperte a moszkvai fiskálisból előlépett polgár-cárt és diadalhoz segítette a rögtöni békét sürgető Lenint. Ennek a váratlan fordulatnak elsöben is az entente örülhet a legjobban, mért az orosz események következtében automatikusan feloldódik a tett ígéretei alól.

Emlékszünk még arra, amikor a dölyfös Anglia az összes kis nemzeteknek: a szerbeknek, a románoknak, belgáknak és románoknak felszabadításáról medített és Európa Shylockja azt hirdette, hogy nem hódításért, nem imperialisztikus törekvésekért szállt harcba a középonti hatalmakkal, hanem nem liberalizmustól áthatva az elnyomottakért vérzik és áldoz.

A szívós és halálos kimertülésre számító Angliának most fizetni kellett volna, most be kellett volna váltania adott szavát, azonban az események hirtelen megváltoztak, Oroszországban hatalomra jutott az igazi demokrácia, amely feleslegesnek tartja a további oktan vérontást és azonnali békét akar. Az entente most már egyszerűen Oroszországra mutat, mondva: lássátok minden felborult, nem teljesíthetjük ígéreteinket, vágyaink se válnak valóra: a porosz militarizmus letörése és így kénytelenek vagyunk a béke ügye mellé állni.

Az orosz történetek logikus sorrendje, meg kell, hogy hozza a békét és az ententeot is rá kényszeríti erre az utra, mert mint egyik telefontudósítás mondja: az entente tudja, mit jelent, ha a középponti hatalmak seregei felszabadulnak és ezek ellen újabb frázisok nem használnak.

Mert bomlasztikus frázisokkal sok mindent el tudott némitani Anglia, csak egyet nem tud majd elnémitani: a német ágyukat.

A most lobogó tüzek fényénél a boldog béke jelei rajzolódhatnak elénk.

Békét hoz Lenin forradalma.

(Telefon.) Berlin. A német kormánykörök kialakult véleménye szerint az oroszországi bekövetkezett óriási események csak logikus és végső következményei azoknak a győzelmeknek, amelyeket a középonti hatalmak három év óta aratnak.

Az új forradalom felidőzésében azonban a legnagyobb része az orosz offenzíva sikerének volt. Az olaszok veresége nagy hatást tett az orosz népre.

Oroszországban egyébként hónapok óta folyik az elkezeredett harc Lenin és Kerenszki között. Lenin tegnapi győzelme diadalra segítette a maximalistákat. A maximalisták törekvése a rögtöni békekötésre irányul. Ez a követelés nagy hatással lesz az entente-re és könnyen lehetséges, hogy Oroszország erős békevágya meghozza az általános békekötést. Ugyanis az entente nagyon jól tudja, mit jelent az számára, ha a középonti hatalmak seregei felszabadulnak. Bizonyos, hogy Anglia minden eszközt meg fog ragadni, hogy Oroszország békevágját elnyomja. Ma azonban a helyzet az, hogy Anglia ezen szándékát nem fogja tudni keresztülvinni.

Berlin. Jól értesült parlamenti körök az orosz ellenforradalomnak a legnagyobb jelentőséget tulajdonítanak. A maximalisták győzelme az egész világhelyzetre döntő befolyással lehet. Az eddigi győzelmek alapján úgy látszik, hogy a maximalisták mozgalmá egész Oroszországban nagy és őszinte örömmel találkozott, mert a gyors békekötés jelszava mindenütt népszerű. Valószínű, hogy a pétervári események döntő hatással lesznek az egész entente-re, de legelőszörban Oroszországra.

Rotterdam. Az összes orosz munkás- és katonatanácsok mai kongresszusán mintegy 560 delegátus vett részt. Az elnök kijelentette, hogy a mostani idő nem alkalmas politikai beszédre. A kormányba 14 maximalistát köztük Lenint, Trockit és 7 forradalmi szocialistát választottak. Három pont került a napirenden tárgyalásra: 1. a hatalom s kormány szervezése, 2. a háború és béke kérdése, 3. az alkotmányozó gyűlés összehívása.

Stockholm. A katonák és munkások tanácsa felhívást intézett a hadsereghez. Ebben felszólítja a csapatokat, hogy ideiglenes forradalmi bizottságot szervezzenek és ezeket a bizottságokat tegyék felelőssé az ország belső rendjének és a front szilárdságának fentartásáért. Neimcsak belülről fenyegeti halálos veszedelem az orosz forradalom és béke ügyét, hanem a központi hatalmak és az entente hatalmak részéről. A központi hatalmak megkísérik a polgárháborút kihasználni, hogy új győzelmekkel feltrissítsék a szunnyadó háborús vágyat. Az entente-hatalmak megfoglalják kísérelul az orosz ellenforradalmat pénzzel segíteni.

— A ti véretekre megy a játék proletárok — mondja a felhívás. Ha az orosz forradalmat leverik a

külföldi tőke, akkor a kapitalisták addig fognak hurcolni beunetket, egyik csatától a másikra, míg elvérezték. Csatlakozzatok a forradalomhoz harckész tettekkel! Álljanak meg a gyárak és minden módon fejtsetek ki ellenállást a tél háború ellen. A béketárgyalásoknak azonnal meg kell kezdődniük, de ne bizzatok semmiféle békefrázisban és aszerint ítélezzetek minden kormány felett, vajjon valamennyi fronton való fegyverszünet mellett van-e, vagy el-lene? Vajjon kívánja-e az azonnali béketárgyalásokat? Vajjon akarja-e a hódítás és kárpótlás nélkül békét? A munkásságnak minden képviselőjét meghívjuk Stockholmba ehhez a harchoz. Követel-jétek a sajtószabadságot és követel-jétek az elfogott elvtársak szabadonbocsátását. Nemzetközi üdvözlettel és bizalommal kiáltjuk: Egyetlen lövés se dördüljön el többé! Éljen a fegyverszünet!

Pétervár. A munkások és katonák tanácsának főkongresszusán Trockit bejelentette, hogy a volt egész kormányt bíróság elé állítják a Kornilov-féle összeesküvésben való részvétel miatt. A forradalmi bizottság tekintettel a politikai pártokra, amelyekhez a szocialista miniszterek tartoznak, elhatározta, hogy a minisztereket közigazgatásra itéli.

Tul a Liveznán.

(Telefon.) Az olasz karintiai és Dolomit-haderőt olyan katasztrófa fenyegeti, mint az volt, a mely az olasz isonzól hadsereget megsemmisítette. Krausz, Krobotin és Conrad észak, kelet és nyugat felől előretörő hadoszlopainak gyűrűje elipszis alakjában egyre szűkebbre szorul Belluno-Feltre medencéje körül, amelyben a hegyekből visszaömlő 4. olasz hadsereg a velencei síkságra vezető egérutat keresi. Még egy kis erőlködés és a felső Piave-völgybe futó olasz hadsereg utja messze-hordó ágyúink tüzebe kerül. Elképzelhető, milyen férfias versengés lehet már most a nyugatról jövő Conrad és a keletről üldöző Jenő főherceg csapatai között, a kik egymás ágyuszavát hallva, a vezérektől az utolsó közénberig abban a tudatban vannak, hogy egyesülésük ismét egy olasz hadsereg Szedánját jelentheti.

Igaz, hogy Olaszországi nagy sikereinket előkészületeink alapos sága és céltudatossága tette lehetővé, az olasz hadsereg páratlan észszeroppanását azonban az „átrohanás” eddig ismeretlen tempója okozta, amelyel csapataink új stratégiai fogalmat alkottak.

Amíg az olaszok becsületükre való szívóssággal hegyi állásaikban ellenállanak, addig lelkes csapataink a völgyekben hihetetlen gyorsasággal, előretörtetve nagyszámú ellenséges köteléket körülzárják vagy szétugrasztanak. Úgy látszik, hogy a Tagliamento való átkelésünkkel Osoppotól északra elérülő sansimonei védelmi művekre támaszkodva az ellenséges ellenállás Krausz és Krobotin csapatait elválasztotta egymástól, mire ezek a csapatok az érintkezést nehéz harcokban az ellenség hátában verték fel és így 17.000 főseregét kapitulációra kényszerítették. Hasonló esetek még várhatók.

Hadműveleteink immár a Piave-vonal birtokáért folynak. Egyet értünk a semleges kritikával, a mely kizártnak tartja, hogy az olaszok ezt a védővonalat huzamosabban tartani tudják, sőt minden jel szerint Cadorna is elfáradt a részvételét hogy seregeink az Adige-Etsch mögé való visszavonulásával is számolni kell.

A Piave körüli helyzet hamar megérk döntésre. — Krausz és Krobotin nyugatról fenyegetik a Belluno-Feltre medencét, csapataik már döngetik a Piave-vonal északi erőrendszerét. Piave di Cadorenét és bátran veszélyeztetik az olasz erők hosszú láncát, amelyek Agordo, Lamon és Priolanonál Conrad előnyomulását akadályozhatnák.

Lenin győzelmes forradalma.

(Telefon.) Stockholm. A bolsevik-forradalom kitörésének híre éjjel érkezett ide. A lapok ma a pétervári Távirati Ügynökség hivatalos híreire vannak utalva, amely tudvalevően a forradalmárok kezében van. Az első nap délelőtt nem jött hír az orosz fővárosból és Kerenszki sorsa felől bizonytalanság uralkodik. Az Utó-Rossij ma ide érkezett száma hírül adja, hogy Kerenszki a Péter-Pál erődben van, Lenin a miniszterelnök és Trotzky a főparancsnok.

Pétervár. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A forradalmi bizottság csapatai több órai ostromzár és fegyvertűz után, továbbá néhány ágyulövés után hajnalban hatalmukba kerítették a téli palotát. A miniszterek, Kerenszki kivételével, valamennyien együtt voltak. Elfogták a forradalmi csapatok a pétervári vezérkart is.

Berlin. Genéből táviratozzák: A Pétervárról érkezett legújabb jelentések megerősítik, hogy Lenin, aki Kerenszki üldözése elől elrejtőzött, a pétervári katonai és munkástanáccsal egyetértésben maga szervezte a maximálisták forradalmát. Lenin elére állott az új kormány, amely hadi forradalmi bizottságnak nevezi magát. Legközelebbi köznyezetéhez tartoznak: Trotzky, Szinovjev, Kamenev, Csernov és Skobelev. Valószínű, hogy Cseidze is vezető szerepet fog játszani.

Berlin. Stockholmból jelentik: Ma már megállapítható, hogy a Kerenszki által száműzött Verchovszki hadügyminiszter a hadsereg ama mozgalmanak élén állott, amely a maximálistákkal karöltve haladt.

Berlin. A Pägliche Rundschau jelenti Hágából: A Central News pétervári tudósítója a következő táviratot küldte lapjának: *Lenint elfogták (?)* Az entente nagy követségeit erős csapatok őrzik. A felfegyverzett maximálisták száma százezerre tehető. Igen sok gépfegyverrel rendelkeznek, amelyek titkos depókba kerültek elő.

A Daily Telegraph értesülése szerint a pétervári helyőrség Lenin mellé szegődött. Minden vonatot, mielőtt a pétervári pályaudvarra befut, feltartóztatnak a maximálisták és megakadályozzák azoknak a katonáknak Pétervárra érkezését, akik nem ismerik el a maximálisták forradalmi hatalmát.

Stockholm. A forradalmi katonai bizottság felszólította a

pétervári helyőrséget, hogy vesse alá magát intézkedéseinek. A helyőrség valamennyi tisztje eleget tett a felszólításnak.

Stockholm. A Kerenszkihez közel álló tisztek közül többen ellentálatot tettek a bolsevikieknek. A renitens és engedelmeskedni nem

Zsirközpont Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Végre talán sikerülni fog, úgy megoldani a város közönségének zsirral való ellátását, hogy mindenki meg fog elégedni. A városházán állandóan gondolkoztak a kérdés felett, miként lehetne a zsirmizériát megszüntetni. Csőstől érkeztek az ajánlatok a városhoz, egyik elfogadható volt, a másik nem. A város azután kísérletet tett a hentesekkel, felemelte a zsir maximális árát, mert a hentesek ígéretet tettek, hogy ilyen körülmények között képesek ellátni a város közönségét zsirral.

Közben újabb ajánlatok érkeztek, de érdemben nem foglalkoztak velük, mert be akarták várni, miként fog beválni az új rendszer. Az Aradi Közlöny a napokban megírta, hogy az új rendszer sem vált be. Az új maximális zsir-ár ellenére sem lehet Aradon zsirt kapni, mert a hentesek a levágott sertések fehér részét nem olvasztják ki, hanem 14 koronás maximális áron adják el zsir-jegy ellenében. Hogy ilyen körülmények között mennyibe kerül a közönségnek a 16 koronás zsir, azt a múltkor már kimutattuk.

Most azután gyökeresen reformálni fogják a zsir-ellátást. Megbízható forrásból szerzett értesülésünk szerint a város nem fogja megkapni a sertések rekvirálási jogát. A sertéseket a közlelmezési miniszterium felhatalmazása alapján a Haditermény részvénytársaság fogja rekvirálni. A Haditermény aradi kirendeltsége a délvidéken rekvirálni fogja a sertéseket, amelyeket Aradon vágat le és

Aradon központot állít fel, ahol felhalmozza a húst, a szalonnát és a zsirt.

A délvidéki városok az aradi központból fogják megkapni a közönségük ellátásához szük-

seges hus és zsirmennyiséget. Az aradi kirndeltség ki fogja számitani, hogy Arad város közönségének mennyi zsirra van szüksége, ezt a mennyiséget kiutalja s a zsirt jegyek ellenében alacsonyabban megállapítandó maximális áron fogja kapni a közönség.

Akáró fiztek közül néhányat megöltek. Stockholm. A bolsevikiek mozgalmanak sikere attól függ, hogy meg tudják e teremteni a gyors békét? Ha ezen a téren szerencsésük lesz, nagy párt fog mögójük állani, elenkező esetben viszont rettenetes polgárháboru fog az országban fellángolni.

A zsir szétosztásának ezzel a központosított rendszerével bizonyára meg fog szünni Aradon a zsir-mizéria és lehetlenség lesz a legravaszabb machinációkkal a legkisebb mennyiségű zsirt is elvonni a fogyasztó közönségtől, hogy külföldre csempészhessék.

Értesülésünk szerint a zsirközpont még ebben a hónapban megalakul s a zsir kiosztása a jövő hónapban veszi kezdetét, a mikor hizott sertéseket rekvirálhat a Haditermény.

Az aradi központ a sertésrekvirálásnál a következő elvek szerint lesz köteles eljárni:

— A rekvirálás kiterjed a központ hatáskörébe utalt területen található összes 80 kilogrammon felül levő teljesen kihizott érett sertésekre, továbbá a leölt sertésekre, valamint az összes zsir és szalonna készletekre. A rekvirálás alól kivételt képeznek a saját háztartásra és gazdasági szükségletekre hízalt sertések, még pedig a sertéselhizalásról kiadott 3659. sz. rendeletben foglalt korlátozások szerint, és pedig:

1.) öt személyre egy sertés, minden további 3 személy után egy sertés.
2.) Mindazok a hizott sertések, melyek a 3659—1917. M. E. sz. rendelet értelmében az alispán, továbbá a földmivelésügyi miniszter által hízalni engedélyezettettek s ily módon a közlelmezési hivatal részére lekötöttettek.
3.) Mindazok a sertések, amelyeket valamely törvényhatósági város, közigazgatási, ipartelep, vagy beszerzési csoport ugyanancok a 3659. sz. rendelet értelmében engedéllyel hízal.

Az új kormánypart megszületése.

(Telefon.) Budapest. Andrassy Gyula gróf tegnap érkezett a fővárosba. Elsősorban Károlyi Mihálynál informálódott a távolléte alatti új kormánypart megalakítási mozgalom részleteiről. Ezután Wekerle Sándor miniszterelnökkel tanácskozott, aki megismertette vele az új part programját.

Andrassy most össze fogja hívni a kisebbségi partok intéző bizottságát és azonnal referál Wekerlének a történt tanácskozásról. Lehet, hogy az ülésen maga a miniszterelnök is megjelenik. Az új part alakítása szempontjából döntő Serényi Béla gróf audienciája. A legközelebbi napok politikai napirendjén az egységes kormánypart szervezkedése áll. Rossz néven veszik Wekerléstől, hogy nem avatja be a part vezető embereit a terveibe. Apponyi, partjának vezető emberei előtt kijelentette, hogy programjának teljes végrehajtásával lép be az új partba, ha különösen, katonai tekintetben azt biztosítva látja, amiért évtizedeken át küzd. Amit a part csatlakozása árul kíván az az önálló magyar hadsereg, gazdasági kérdésekben Apponyi mostani külön álláspontjának érvényesítése, a katolikus autonómia, és az 1848-ki 20. törvények teljes megvalósítása.

Bécs. Bécsben ma már köztudott tény, hogy Serényi gróf politikai audienciája kapcsolatban van a kormány helyzetével. Politikai körökben egyre határozottabb formában beszélnek, hogy Wekerlének legutóbbi kihallgatásánál nem sikerült megnyernie az uralkodó tetszését az eléje terjesztett programjához és hogy Serényi éppen az itt mutatkozó ellentétek kisimítása végett jelent meg öfésége előtt. Serényi szerepét általában úgy ítélik, hogy meg, hogy ő a Wekerle kormány érdekében arra a szerepre vállalkozott, melyet annak idején báró Fejérváry Géza játszott, akinek az a feladat jutott, hogy az uralkodó és a kormány között felmerülő ellentéteket elsimítsa.

Károlyi megtagadta Eckhardtot

Makon ma egy röpirat a következő tartalommal jelent meg: Eckhardt Vilmos ezelőtt egy héttel kijelentette, hogy a partegység megóvása érdekében visszalép a makói kerület jelöltségétől. Ma kijelenti, hogy Pete Márton dr.-ral, a part jelöltjével szemben a jelöltséget elfogadja és harcot támaszt, testvérharcot a függetlenségi-polgárság között. Károlyi Mihály gróf, az országos függetlenségi és 48-as part elnöke megdöbbenéssel értesült arról, hogy Eckhardt a part megbízottja előtt tett visszalépő nyilatkozata dacára, most vállalja a jelöltséget, és ezért a makói függetlenségi párthoz intézett táviratában Károlyi Mihály gróf ma kijelenti, hogy Eckhardt eljárását a pártviselés súlyos megsértésének minősíti és Eckhardtot többé nem tekintti a függetlenségi és 48-as part tagjának.

Átletük a Livenzát.

Budapest, november 9. (Hivatalos.) A Livenzánál megtörtük az olaszok ellenállását. A szövetségesek az egész arcvonalon átlettek a folyót és nyugat felé nyomultak előre. Osapatainak a tiroli határhegységben is előre haladtak. Keleten és Albániában semmi újság. Vezérkar főnöke.

Berlin, november 9. (Hivatalos.) A nagyfőhadiszállásról jelentik: Olasz harcot. A Livenzát átlettek. A szövetséges hadseregek a hegyutakon és a síkságon az olasz utóvédok ellenállását megtörték és hóvadás és zuhogó esőben fáradhatatlanul nyomulnak előre. Ludendorff. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Kerenszki bukása.

(Telefon.) Rotterdam. A Daily Telegraph az oroszországi új forradalommal kapcsolatban jelenteti, hogy Kerenszki az előparlamentben kedden beszédet mondott, amely a katonák és munkások tanácsával szemben fenyegető és hajthatatlan volt. Ekkor nyilvánvaló volt, hogy Kerenszki és Trocki az előparlament elnöke között kitört a harc a hatalomért. Ezután, hogy a munkások és katonák tanácsa Pétervárott forradalmi katonai bizottságot alakított, valamilyeni orosz városban hasonló szervezet jött létre. Egyes városokban a bizottság vezérei és a katonatisztek között összeütkezésre került a sor. A kozákok is az ideiglenes kormány ellen fordultak, mert az elmúlt vasárnapra tervezett felvonulásukat betiltotta. E miatt kijelentették, hogy többé nem engedelmessékednek az ideiglenes kormánynak. Ez adta a lökést a forradalmi mozgalomnak. Ezzel magyarázható, hogy a szovjet ugy szólván csekély vérontás árán érte el célját. A szovjet azonnal támogatást kapott az Auróra cirkáló legénysége részéről, amely a téli palota ellen indított támadás élére állt. A szovjet intézkedéseket tett a polgárok védelmére. A polgárság közönbőséget tanusít, a politika iránt nem érdeklődik, csupán az a kívánsága, hogy rend legyen. Kerenszkit még nem találták meg.

London. A Morning Post jelentti Pétervárról: Kerenszki több miniszterrel Moszkva felé vette útját. Pétervár, Kronstadt Reval és Novgorod a forradalmárok kezében van. Moszkvában megindult a maximálisták akciója. Ott egyelőre az ideiglenes kormány van fölényben. Komoly összeütkezésekre is sor került. Moszkvából és Moszkvába a vasúti forgalom megszünt.

A lakbérek emelése és a lakások felmondása Aradon.

(A lakáshivatal felállítására. — Fontos újítások.)

(Saját tudósítónktól.) Napokkal ezelőtt jelent meg a kormánynak a lakbérek felemelésére és a lakások felmondására vonatkozó rendelete, a közönség azonban még mindig teljesen tájékozatlan, hogy milyen mértékben lehet emelni a lakbéreket és felmondani a lakásokat? A rendelet ugyanis huszonnégy könyvoldalra terjed és a laikusoknak nincs ideje azt végigbongészni. Aradváros tanácsa még mindig nem tanulmányozta át a rendeletet, mert ha ezt megtette volna, akkor Aradon talán már működne is a lakáshivatal, amely nélkül sem lakbért emelni, sem felmondani nem lehet. Aradon tehát feltétlenül kell állítani a lakáshivatalt, mert ilyen nagy városban ez a mai viszonyok között teljesen nélkülözhetetlen. Alább röviden megismertetjük a közönséggel a kormány új rendeletének ama részeit, amelyek az aradi és környékbeli vármegyék lakosságát érintik:

A rendelet szerint régi s új bérlővel szemben a lakókat csak csekély mértékben lehet emelni.

A rendelet a lakásokat az alábbi részekre osztja: kis- és közép lakás, nagylakás és üzlethelyiség. Kislakás Aradon az, amelyért ezer koronánál ne nagyobb évi bért fizetnek, középlakás Aradon az, amelynek évi bére ezertől-háromezer ötszáz koronáig terjed, az ezen túli évi béru lakást nagy lakásnak kell tekinteni. Aradnál kisebb városokban és községekben kislakás az, amelyért hétszáz koronánál nem nagyobb, középlakás pedig az, amelyért hétszáz-kétezeröttszáz korona évi bért fizetnek. Kis- és középlakások bére csak akkor emelhető, ha a háztulajdonos kimutatja, hogy 1914. február elseje óta a bér nem emelkedett olyan nagy összeggel, amely béremelésből az illető lakás fenntartási költsége nem fedezhető. A lakáshivatal a háziur kérelmére még ez esetben is legfeljebb csak az évi bér tíz százalékának megfelelő összeggel emelheti a lakbért. A lakáshivatalnak tekintettel kell lenni a háziur és a lakó vagyoni helyzetére.

Nagylakásokra a tíz százalékos béremelési korlátozás nem vonatkozik, azonban a nagylakások mostani bérét sem lehet olyan összegre emelni akár a régi, akár az új bérlővel szemben, amely, tekintettel a lakás minőségére, a helyi viszonyokra, a felek helyzetére, vagy a ház jövedelmezőségének szempontjából indokolatlanul magasnak mutatkozik. Ugyanez a szabály áll az üzleti, raktári vagy irodai helyiségekre is. Ha ilyen üzleti helyiséget lakással együtt bérelnék, úgy az egész bérlőre az üzleti, raktári, vagy irodai helyiségek bérlőre megállapított szabályok irányadók, a mennyiben az ilyen helyiség a vele együtt bérelt lakásnál lényegesen fontosabb tárgya az egész bérlőnek; ellenkező esetben a bérlő tekintetében a lakásokra megállapított szabályok alkalmazandók. A bérlőnek olyan összegre való emelését, amely bérösszeg nem ha-

ladja meg az 1914. évi augusztus elseje előtti bérösszeget, tulajdonosnak nem lehet tekinteni. A rendelet életbeléptetése után történő nagylakás és üzlet béremelésénél s bérmegszabásánál vita esetében a lakáshivatal döntése irányadó.

A háború alatt épült házakra vonatkozólag a lakáshivatal megtekintheti, hogy a bérbeadó a mostani bért a méltányosságnak megfelelően tíz százaléknál nagyobb összeggel is felemelhesse. E rendelet életbeléptése után épülő házak és lakások, valamint üzlethelyiségek bérének megállapításánál a rendelet szabályai nem alkalmazhatók.

Ha egész lakást butorozottan adnak bérbé, nem kérhetnek nagyobb összeget, mint az 1916. évi november elsején volt bérösszeg. Ha az illető lakás 1916. november elsején nem volt butorozva kiadva, úgy most nem kérhet többet a bérbeadó azon összegnél, mint amely kétszerese az illető lakásért butorozatlanul járó bérösszegnek. Ha a butorozottan bérbeadott lakás bére magasabb az imént említett összegnél, úgy a bért a bérbeadó köteles leszállítani.

A rendelet kimondja, hogy általában lakást felmondani egyelőre tilos.

A bérbeadó csak akkor mondhatja fel a lakást, ha arra a saját maga részére amiatt van szüksége, mert a saját hibáján és mulasztásán kívül eső okból eddigi lakásából kénytelen kiköltözködni; továbbá, ha a lakás kiürítése a ház további fenntartása érdekében okvetlenül szükséges; ha a lakást közhivatal, közintézmény, kórház céljaira igénybeveszik; ha a lakó túrheterlen és megbotránkosító magaviseletet tanusít; végül ha a lakásra a ház tulajdonosának vagy leszármazóinak életbevágó fontos érdekből van elkerülhetetlenül szükségük és ha gondoskodnak arról, hogy a lakó más alkalmas lakást kapjon. Ez esetben is a háziur köteles a költözködés díját fizetni. Ugyanez áll az üzleti, raktár és irodai helyiségek felmondására is.

A hadbavonult lakóval szemben a háború folyamán már előbb kiadott lakásfelmondási rendeletek maradnak érvényben, vagyis a hadbavonultnak még súlyosabb feltételek mellett lehet felmondani. A hadbavonult lakbérfizetésére vonatkozó régi szabályok szintén érvényben maradnak.

A kormány most megjelent rendelete szerint

a belügyminiszter a várost vagy községet lakáshivatal felállítására kötelezheti.

Amennyiben nem állítanak fel lakáshivatalt, úgy a lakáshivatal fennivalóit a tanács által kijelölt tisztviselő, községekben pedig a főszolgabíró szakértők meghallgatásával végzi el, de csak a belügyminisztertől kapott külön felhatalmazás alapján. Amennyiben a polgármester látja el a teendőket, úgy ő ezt belügyminiszteri felhatalmazás nélkül is megteheti. A lakáshivatal elnökből, ennek he-

lyetteséből és a szükséges számú bizottsági tagokból áll. A lakáshivatal elnökét, helyetteseit, tagjait a tanács választja, községekben pedig a főszolgabíró jelöli ki felelősségben bérilőkből. Tagok csak férfiak lehetnek. A bizottság tagja a választást vagy kinevezést köteles elfogadni és amennyiben a lakáshivatalban igazolatlan mulasztást követ el, száz koronáig bírságot kell fizetnie. A lakáshivatalnak rendkívül sok teendője van. Nyilván tartja a megüresedő lakásokat. A háziurak kötelessége a megüresedő lakásokat bejelenteni és a lakó csak a lakáshivatal által kiállított igazoló jeggyel költözködtetheti be. Aki lakást keres, azt a lakáshivatalnál jelenti be. A háziurnak joga van lakásokat, irodai helyiségeket rekvirálni, amennyiben a lakásinség ezt szükségessé teszi. Általában a lakáshivatal nélkül a háziur ugyszólván semmit sem tehet. A lakáshivatal határozata nélkül a lakbért nem lehet emelni, mivel pedig Aradon november 10-ike után a háziur felmondási, illetve béremelési joga egyben megszűnik és a lakáshivatal Aradon még nem kezdte meg működését, tehát a legközelebbi béremelés csak február elsejétől kezdődhet. A lakáshivatal határozata és intézkedése ellen a járásbírósnál működő lakbérleti bizottsághoz lehet felebbezni. Aki e rendelet ellen vét, hat hónapi fogságra és kétezer korona bírságra büntetendő.

Visszavert angol támadások.

Berlin Nagyfőhadiszállás jelentti.

Nyugati harctér.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja:

A flandriai tüzérségi harc délután az Iser területen Poelcapellenél és Paschaudalanél jelentékeny erőre fokozódott. Artoisban a tűz több helyen feleledt. Achivillétől délre és a Scarpetól északra visszavertünk angol felderítő előretöréseket.

A trónörökös hadcsoportja:

Lényeges esemény nem történt.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja:

A Sundgauban a franciáknak heves tüzhullámok után előretörő rohamcsapatait visszavertük. Az ellenség légi harcban és védőtüzelésünk folytán 13 repülőgépet vesztett. Müller hadnagy 62-ik Bülov hadnagy 25-ik Böehm hadnagy 22-ik és Pongrátz hadnagy 24-ik légi győzelmét aratta.

Keleti harctér:

Nagyobb hadi cselekmény nem volt.

Macedon arcvonal:

Csernahajlásban német és bolgár osztagok az ellenséges árkokból foglyokat és egy géppuskát, hoztak magukkal. A Struma síkságán angol századok Kjúpri és Pecenik felé törtek előre. Bolgár csapatok erőteljes ellentámadása visszaverte őket.

Elintézték a munkások panaszait.

(Saját tudósítónktól.) Illetékes helyről a miniszteri kiküldöttek tanácskozásáról a következő felvilágosítást kaptuk:

A miniszteri kiküldöttek két napig tárgyaltak a Weitzer-gyár és Marta-gyár vezetőségével, a munkások képviselőivel és a gyárak katonai parancsnokával. Ma délután azután együttes tanácskozást tartottak, amelyen tüzetesen megbeszélték a munkások panaszait, amelyek között volt néhány lényeges és több lényegtelen. Bud János miniszteri tanácsos kilátásba helyezte a munkásoknak, hogy panaszukat orvosolni fogják s telefonon az illetékes tényezőknél elintézték, hogy 12 vagon burgonya szállítása iránt intézkedés történjék. Elintézték nyert az is hogy egy környékbeli termelőtől nem veszik el a termelést s ezzel szemben a termelő arra kötelezte magát, hogy 500 sertést bocsát a munkások rendelkezésére. Kilátásba helyezte a miniszteri tanácsos, hogy a munkások tüzelőfát, rumot, arpagyöngyöt, tarhonyát, 12 vagon káposztát, denaturált szeszt s sertéshizlálásra szánt tengerit kapjanak. A munkások a legteljesebb megelégedéssel nyilatkoztak a miniszteri kiküldöttek eljárásáról s az egyik vagongyári munkás meg is jegyezte:

— Mi sok urral tárgyaltunk már, akik sok mindent ígértek, de nem volt módjukben ígéretüket bevéltani. De meg vagyunk győződve, hogy most olyan urakkal tárgyaltunk, akik ígéretüket be is tudják véltani.

A tanácskozás során kiderült, hogy a Burgonyaközpont félrevezette a hadfelszerelési munkások aradi élelmezési irodáját. Két ízben a tényeket nem fedő táviratot küldtek Aradara. Az egyik táviratot a budapesti Burgonya-Közvetítőiroda küldte, hogy a burgonyát már kiutalta, noha ez nem történt meg. A másik táviratot a brassói kirendeltség küldte, hogy a burgonya már utban van, de kiderült, hogy ez sem felel a valóságnak. Erre a gyár vezetősége jelentést tett Hadik János gróf miniszternek, aki Nagy Ferenc államtitkárt bízta meg a Burgonya-Központ ellen a vizsgálat vezetésével.

A tárgyalások végeztével Hoffmann Adolf vagongyári igazgatónak az összes hadüzemek nevében tett javaslatára vegyes intézőbizottságot alakítottak, amelybe a gyárak vezetőségének 4 tagja s a munkások 4 tagja foglal helyet. Ez a bizottság a gyárak közlelmezési irodájával együtt fogja intézni a munkások élelmezését.

MŰVESZET

* Színházi műsor Szombat délután Mágus Miska, este Bőregér. (A.)

— Fgy aradi cég jubileuma. Igen érdekesen és ötletesen ünnepli 20 évi aradi működését: Weisz Hugó jóhírnevű aradi fényképész. Andrassy-téri kapualjában és emeleti szalonjában, művészi fényképkiallítást rendezett. Képei nek tárgya: a nő... Hogy miként állítja oda modelljét, természetességében mozgásával, cselekvésében, életét ad képeknek. Kivitelük: gravur különleges- sítésként látnak minden egyes

A tőzsdei spekulációról.

(Székely Ferenc udvari tanácsos nyilatkozata.)

(Saját tudósítónktól.) Az új hadikölcsön reményeit illetőleg, egyik legilletékesebb pénzügyi kapacitásunkhoz, Székely Ferenc udvari tanácsoshoz, a budapesti Belvárosi Takarékpénztár elnökéhez fordultunk. A kiváló finanszié a legbizodalomteljesebben nyilatkozott a várható eredményről.

— Véleményem szerint — mondta — a VII. hadikölcsön szintén fog 2000 millió koronát eredményezni. Magyarország teljesítő képessége, háboru előtti idővel szemben óriási mértékben megnövekedett. A pénzbőséget eddig fényesen illusztrálták a hadikölcsön jegyzések.

— És a hadi milliomosok?

— A sajtóban mindig vannak bizonyos jelszavak. Ezek egyike a hadi milliomosok elleni küzdelem. Feltételeznék 1200 embert és ezekkel átlag 5 millió koronát akarnak fejenként jegyeztetni minden egyes hadikölcsönre. Hát a dolog nem egészen így áll. A hadimilliomosok, vagy mondjuk helyesebben azok, akik kincstári szállításokkal foglalkoznak, tehetségükhöz képest kiveszik részüket a hadikölcsön jegyzésekből. De ha akarnak sem vonhatnak ki magukat, mert úgy a hadügyminiszterium, valamint a honvédelmi miniszterium kellő időben megadja a figyelmeztetést a pontos listán vezetett szállítóknak.

— És a mágnások?

— Ami a mágnásokat illeti, azok nézetem szerint — tisztelet a kevés kivételnek — nem jegyeznek. Legalább eddig nem jegyeztek, de a VII. hadikölcsönnél azért szintén leadják majd a maguk szerény részét.

— Nem gondolja Méltóságod, hogy az elharapódzott tőzsdei spekuláció jelentékeny tőkét von el a hadikölcsön jegyzésekről?

— Egyáltalán nem. Hiszen ez nem immobil tőke, hanem 24 órán belül mozgósítható. Igen sok ember, akinek drága papírja van, olyan, amelyik 1/2—3 százalék jövedelmet hoz, igyckezni fog a pénzt nagyobb jövedelmességű jobb papírban elhe-

lyezni és a hadikölcsön kötvény bizonyára ilyen papiros.

— Ennél a pontnál nyilatkoznék talán Méltóságod a tőzsdei spekuláció hihetetlen méreteiről és mennyiben osztozik Krausz Simonnak a Magyar Bank vezérigazgatójának ismeretes véleményében?

— Mindenben osztozom Krausz Simon véleményében, sőt én még nálánál is sötétebben látok. Az ő cikke, amelyik az *Az Újság-ban jelent meg dixi et salvavi animam meam* akart lenni. Ő nem mulaszthatta el a tőzsde spekuláció vadságát, de figyelmeztetés akar lenni, aminek egyelőre nincs eredménye. Az óriási és sok esetben indokolatlan áremelkedést, épen olyan visszaesés kell, hogy kövesse. Hogy mikor? hát erre nincs ember, aki terminust tudna adni, de azt tudom, hogy hosszú szárazságra nagy esőzés, nagy melege nagy hideg szokott következni. Ez a prognózisom a tőzsdére is. Az új tőzsdei berendezéstől várok eredményeket. Első sorban nagyobb rend lesz, a forgalom könnyebben, áttekinthetőbben bonyolítható le és végül az áralakulások nagyon kontroll alatt állanak.

— Még csak annyit akarok megjegyezni, hogy az epidemikus jellegű tőzszejáték előidézésében a bankoknak semmi szerepük nincsen, hanem nagyon természetesen a tőzsdei életben meg van a bankoknak is a maguk szerepük. Ha Bécsbe akarok utazni, akkor a Máv.-ot veszem igénybe, de nem a Máv. fog arra birni, hogy Bécsbe utazzam. Ha a tőzsdén van üzletem a bankot veszem igénybe és nem a bank engemet, hogy a tőzsdére menjek.

Székely Ferenc nagy érdekességű interjújaért csak hálás lehet a magyar közgazdasági világ, mert annak okosságából józanságából nagyon egészséges konzekvenciákat vonhat le minden komolyan gondolkodó ember.

Horovitz Gusztáv.

képek bizonyára mindenkinek igaz gyönyörűséget szereznek.

* Elmaradó hangverseny. Pap Lia hangversenye Márkus Lili zongoraművésznő betegsége miatt, néhány nap múlva lesz csak megtartható. A már váltott jegyek érvényesek maradnak.

* Dobay képei. Dobay Ferenc volt aradi, jelenleg fővárosi festőművésznek két képe van kitéve a Reinhart cég kirakatában. A két kvalifációs

esemény ki volt állítva a budapesti járatokon és festőjük művészetének jelentékeny fejlődéséről tesznek bizonyosságot.

Arad

közlelmezési panaszai.

Megírta az Aradi Közlöny, hogy a közlelmezési miniszterium Aradra küldte Bud János miniszteri tanácsost és Temple Rezső dr. miniszteri osztálytanácsost két miniszteri tisztviselő kíséretében. A kiküldötteknek az volt a feladatuk, hogy az aradi Weitzer-gyár munkásainak élelmezését megvizsgálják, mert a munkások panasszal fordultak Nagy Ferenc államtitkárhoz, hogy a Burgonya-Központ a miniszterium rendelkezése ellenére sem küldte Aradra a kiutalt két vagon burgonyát.

Tegnap egész délelőtt és egész délután tanácskoztak a miniszteri kiküldöttek a vagongyár és Marta-gyár munkásainak megbízottjaival. A munkások részletesen elmondták panaszukat, amelyek főleg a Burgonya-Központ ellen irányultak, amelynek nehéz ügykezelése idézte elő, hogy a munkások hosszú ideig nem jutottak burgonyához. A miniszteri kiküldöttek figyelemmel hallgatták meg a panaszokat és tüzetesen megvizsgálták a munkások élelmezésének rendszerét.

Ma délelőtt Bud János miniszteri tanácsos és tisztviselőtársai meglátogatták Varjassy Lajos polgármestert, akivel hosszasan tanácskoztak. A tanácskozásba bevonták Zuhor Andor tanácsost és báró Exterde Kálmánt, a Közlelmezési Hivatál vezetőit is. A polgármester közölte a kiküldöttekkel, hogy nemcsak a munkásság, hanem a város egész közönsége hetekig nélkülözte a burgonyát. A polgármester megkérte a miniszteri tanácsost, hogy a város közlelmezésébe való kérdéseket kísérelje figyelemmel és arra kérte, hasson oda, hogy a városi népkonyhát, mint más városokban megtörtént, a rendes mennyiségen kívül bocsásson a miniszterium tömeg cikkeket a város rendelkezésére. A városnak azt a kérelmét is tolmácsolta a polgármester, hogy a miniszterium élelmezéseket biztosítson a városnak és utalja ki a teljes lisztkontingenst, a 48 vagon lisztet. A miniszteri tanácsos megígérte, hogy a város összes élelmezési kérdéseit behatóan meg fogja vizsgálni és a lehetőség szerint előterjesztést fog tenni a sérelemek orvoslására.

A miniszteri kiküldöttek holnap délelőtt a városi Közlelmezési Hivatál ügykezelését fogják megvizsgálni és még a holnapi napon visszautaznak Budapestre, ahol az Aradon tapasztaltakról jelentést tesznek Nagy Ferenc államtitkárnak.

Javában folyt a tanácskozás a polgármesternél, amikor a Burgonya-Központ távirata megérkezett, hogy a város részére 35 vagon burgonyát utalt ki. A polgármester a vételárnak, 94 ezer koronának elküldése iránt azonnal intézkedett. Ugyancsak a tárgyalás során kapott értesítést a polgármester, hogy Kisvárdáról 10 vagon káposztát küldenek a város részére. Ez a mennyiség nem elegendő, mert mindössze 1 és fél kiló káposzta jut egy személyre.

Törökországba csempészik a magyar papírt.

(Telefon.) Sopron. Hogy a magyar napisajtónak miért kell oly sokat szenvedni a papirhiány miatt, arra most világosan megfelel egy nagyarányú papircsempészet, amit Sopronban lepleztek le. Ugyanis rájöttek arra, hogy egy ismert, tekintélyes soproni cég, a Jakobi-féle szivar-hüvelgyár rendszeresen igen nagymennyiségű papírt liferál az ottomán birodalomba. A nevezett gyár állandóan úgy szerepelt a kereskedelmi piacon, hogy csak cigarettapapírt és hüvelyt expedál keletre, most azonban megállapítást nyert, hogy *rengeteg újságpapírt csempészt ki az egyébként derék szövetségesünk kiadóinak.*

Megállapítást nyert továbbá, hogy nemcsak az említett gyáros, hanem más nagy cégek is foglalkoznak a határmenti városban papircsempészettel és állandón több ezer bala papírt küldenek Törökországba. A papircsempészet ügyében az illetékes hatóság megindította a legszigorúbb vizsgálatot. Érdekes, hogy a kicsempészt papírost Ausztria szállítja a magán cégeknek.

Reformált tőzsde reform.

(Telefon.) Budapestről telefonálja tudósítónk: A tőzsdetagok Horváth Elemér főrendiházi tag, tőzsdeelnök elnöklésével ma tartott ülésükön újból tárgyalták az értéktőzsdére nézve életbeléptetett értékszabályzatot. Kimondták, hogy az értéktőzsde jogosított tőzsdetagnői intézkedést fenntartják, a kulissza intézményekre vonatkozó intézkedéseket azonban felfüggesztik. Ennélfogva korlátpapírokban kizárólag jogosított ügynökök tehetnek a tőzsdén hangos szóval árajánlatot. Tőzsde tag csak az ő közvetítésükkel, megállapított alkuszdíj kifizetése mellett köthet üzleteket. Kulissza papírokban minden tőzsdetag köthet üzleteket, úgy tőzsdetaggal, mint nem tőzsdetaggal.

Együttal elhatározták, hogy a Magyar Fakeskedők Hitelintézetének és a Salgótarjáni Kőszénbánya részvénytársaság részvényeit a kulissza papírok csoportjába utalják. Kimondták, hogy az értéktőzsde magán forgalmának üzleti ideje november 22-től fogva déli 12 órakor kezdődik és délután 1/22 óráig tart. Kimondták, hogy a fiúmei Rizshántoló részvényeiből 5 darab alkot egy tőzsdei kötést.

Aradi pap feljelentése az aradi püspök ellen.

(Saját tudósítónktól.) Körülbelül egy esztendővel ezelőtt városszerte nagy feltűnést keltett az a feljelentés, amelyet Bragea György gáji görög keleti román lelkész ellen tettek. Pap I. János aradi román püspöknél és a bíróságnál. Azzal vádolták meg a lelkészt, hogy gyengéd kötelekek fűzték egy nőhöz s ennek az intim barátságának következménye lett, amelyet a ró a lelkész rábeszélésére eltüntetett. A lelkészt az aradi törvényszék felelősségre vonták.

A lelkész ellen megindított bünvádi eljárás nemrégiben nvert befejezést és pedig a megvádolt lelkész teljes rehabilitálásával. Bragea György tisztázta magát az ellene emelt vád alól és ezzel megdöntötte a pletykán alapuló vádat, amely alól a bíróság felmentette.

A botránynak most még szenzációsabb folytatása lesz. Bragea György lelkész nem elégedett meg az elégtétellel, amelyet a bíróság neki szolgáltatott, hanem a büntető járásbíró előtt is elégtételt keres. A mai napon ugyanis *feljelentést tett Pap I. János püspök ellen, akút becsületsértéssel és rágalmazással vádol.* A lelkész elmondja feljelentésében, hogy amikor őt a püspöknél feljelentették. Pap I. János magához rendelte haragra lobbanva leszidta és reprodukálhatatlan kifejezésekkel illette. A püspök, a lelkész feljelentése szerint hitványnak és gazembernek mondotta Bragea Györgyöt, aki ezáltal becsületében megtámadva érzi magát. Nem ment elégtételért a bírósághoz mindezt, mert bünvádi eljárás volt ellene folyamatban. De most, hogy a vádak alól teljesen tisztázta magát, a bírósághoz fordul, hogy elégtételt kapjon, amiért a püspök őt megrágalmazta és becsületében megsértette.

Bragea György lelkész feljelentésében nem a legszelídebb hangot ütötte meg, ugyancsak keményen beszél a püspökről, akiről többek között azt állítja, hogy cigányeredetű.

A tárgyalást hamarosan megtartja a járásbíró. A tárgyalás iránt érthető érdeklődéssel tekintenek mindazok, akiknek tudomásuk van a püspök és lelkész viszáljáról.

Végül kimondták, hogy az értéktőzsdéi szokásoknak a tőzsdei kötések egységét megállapító 33. szakaszának rendelkezései eltérőleg a november 3-án közölt határozattól, nem a folyó évi november 13-tól, hanem a november 14-től kötött ügyletekre nyernek alkalmazást.

Nontalan államtitkár.

(Hol van Beck Lajos?)

(Telefon.) Budapest. Annyi balszerencse közt, és oly sok viszály után közel három héttel ezelőtt megszületett a legmakacsabb államtitkárság, a Beck Lajosé. A kinevezés megvan, Beck Lajos is megvan, csak a minisztérium nincs meg, ahol a sokoldalú ifjú államférfi, aki az alanyi költészetől a számok rideg tudományáig mindenben kimutatta már tigriskörmeit, kifejthesse hazafias buzgalmát a hon javára, amely ezer éve várja e percet, hogy ő rá bizza az államtitkót. *Az igazságügyminiszter átkínálta az átmenetinek, az átmeneti visszakinálta az igazságügyinek.* És addig lapdázta vele, amíg egy nap tényleg államtitkár lett. Az illedelmes

Beck Lajos már levizitelt mind a két minisztériumban, de egyikben sem tudják, hol adják vissza a látogatását? Az átmenetiek az igazságügyiben keresték, az igazságügyiek az átmenetiben, a külső hivatalok mindkettőben és sehol se találták.

A gonosz pletyka azt meséli, hogy *Grecksák* Károly igazságügyminisztertől megkérdezete valaki, hol hivatalosodik Beck Lajos.

— Nem tudom! — volt a felelet.

— Nem tudod, hiszen igazságügyi államtitkár?

— *Ejnye, igazán, nem is gondoltam rá!*

Egyszóval nygylátszik, hogy a tárca nélküli miniszterek példája az új korszak feltalálta a *minisztériumnélküli államtitkárt*, hogy úgy mondjuk Mohamed államtitkárját, aki ég és föld között lebeg.

Magunk is utána akartunk járni, mert a közvélemény kezd izgatott lenni, nem tudva hol működik ez az ifjú tehetség. Elmentünk az igazságügyminisztériumba és kerestük őt.

— Nincs itt kérem! Mé nincs itt! Még nem foglalta el a hivatalát — mondta a délcég portás

— Talán a népjólétiben, vagy a gazdaság-átmenetiben... Igen... Ott van az átmeneti-gazdaságiban!... Odamentünk. Az új igazságügyi palotában, amely csak félígkész s amelyben épp ezért a félígkész miniszteriumokat helyezték el, a harmadik emeleten, Batthyánytól balra, Vázsonyival szemben van egy kurta folyosó, hat piros ajtóval: ez az átmeneti miniszterium.

— Itt van Beck államtitkár ur öméltósága?

— Még nincs itt!

— Mikor jön be?

— Még nem foglalta el a hivatalát! Izé... Még a szobája!

— De lesz neki?

— Hogyne!

Ez legalább megnyugtató volt. Ha még nincs is miniszteriuma, már lesz szobája. De még nincs. A miniszternek már van. Emich államtitkárnak is van. Az osztálytanácsosnak is van. A konzulnak is van. A segédhivatalnak is van. Csak neki nincs. Szegény! Azt mondják, hogy a Ritzben van egy törzsasztala. *Igazságügyi és átmeneti gazdasági törzsasztal.* Egyelőre ott működik.

Kérdés, hogy az izgatott közvélemény megelégszik-e eme fölfedezésünkkel, mert végre is a sok szegény embert, aki audienciára jár, nem engedik be a Ritzbe. Hol dolgozik Beck Lajos? Hol van Beck Lajos? Ez má a legrejtelmesebb és legizgalmasabb talány.

Négyszázezer angol segíti Olaszországot.

Berlin. A Manchester Guardian jelentése szerint Angolország héttől a halálosan szorongatott Olaszország segítségére 400 ezer főnyi hadsereget ajánlott fel. Az esti lapok jelentése szerint az elmúlt hét végén az olasz csapatok elutaztak Szalonikiból. Pau tábornok Milanoba érkezett.

Zürich. Az itteni lapok szerint az olaszok segítségére érkezett haderő a fronttól messze távol gyülekezik. A francia segítő csapatok Bersciában a Tagliamentótól kétszáz kilométernyire csoportosulnak.

(Telefon.) Genf. A Temps irja: Olaszország jövőbeli szerepe salát tevékenysége módjától függ Olaszországnak meg kell erőltetnie magát, ha célját el akarja érni, meg kell őriznie fegyvereit, szövetségei társaságában és részt kell vennie az áldozatokban

Aradi honvédek utolsó rohama.

(Saját tudósítónktól.) Przemysl ostromának dicsőséges eseményei 1915. márciusában legendás hőssé avatták Szathmáry Géza honvédezedest. A mikor a vár helyzete már tarthatatlan volt honvédeink élén kirohant a várból és maroknyi csapatával részt ütött az elenség sorain. A hős ezredes orosz fogságba került, ahonnan néhány héttel ezelőtt mint rokkant hazabocsátották. Azóta újból katonai szolgálatot teljesít. A napokban Nagybecskereken szemlét tartott az ottani honvédalakulások felett. Ebből az alkalomból egy nagybecskereki újságíró felkereste Szathmáry ezredest és beszélgetést folytatott vele a przemysli kirohanás részleteiről s hosszú orosz fogságáról.

Szathmáry ezredes a következőket mondotta:

— 1915. márciusában voltunk — mondotta Szathmáry ezredes — két hónapig tartó körülzárás és ostrom után, amikor a hadsereg főparancsnokság hozzájárulásával, a mellyel repülőgépek és radiotelegrammok útján állandó összeköttetésben voltunk, hogy Przemysl eleste előtt még egy nagy kirohanást kísérelünk meg, hogy siker esetén a várat körülzáró orosz seregen áttörve saját tábori hadseregünkkel megtaláljuk az érintkezést és egyesülünk vele. A muníció és élelmiszer már egészen fogytán volt a várban és hogy ne legyen Przemysl vége diestelen kapituláció, elkészítettük a nagy kirohanás tervét. Összeválogattuk a várórség legjobb csapatait, egy magyar alhadosztályt: az u. n. Tamásy-hadosztályt és a Weirendorfer-hadosztályt. A Tamásy-hadosztályban csupa magyar honvédezed volt a szegedi, verseci, lugosi és gyulai honvédezedek, a melyek közül az utóbbinak én voltam a parancsnoka.

— Március 19-ikére a hajnali órákon terveztük a kirohanást. A tervet pontosan kidolgoztuk, mindenkit kitanítottunk feladatára s így felkészülve éjjel után 2 órakor megkezdtük a kirohanást. Az oroszokat hirtelen támadásunk nagyon meglepte, úgy hogy az az els időben szépen haladt előre. Az oroszokat két egymás mögötti jól kiépített álsárból szuronyrohammal kivertük, de amikor már a második álláson is túl voltunk, akkor a harci zajra és fegyvercsapkodásra figyelemmel lettek az oroszok, nagy sietve irtó tömegeket vetettek elénk, úgy, hogy egyszeriben elvesztettük az érintkezést a kirohanásban résztvevő többi ezredekkel, már csak a magam ezrede körében történő dolgokat láttam. Észrevettem, hogy az oroszok három oldalról tudnak felénk, úgy, hogy kénytelenek voltunk védelembe átmenni. Kemény, makacs állóharc fejlődött ki az oroszok és a mi emberek között, amely reggel 5 óra utántól fél 9 óráig tartott. Ekkor az oroszok betörték állásainkat. A gyulai fiúk megint szuronyragadtak est azzal mentek az elénk, de az orosz túlerő annyira nyilvánvaló volt, hogy teljesen céltalan lett volna a további vér- és emberáldozat, amire beszámítottam a harcot.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 3 órakor

Berlin. A Lokalanzeiger a svájci határról jelenti. A forradalmi munkásbizottság betiltotta a Novoje Vremja, a Rjecs és több más reakciós lap megjelenését. A katonák megszállták a lapok házait. Svájci lapok azt is jelentik, hogy a maximalisták Mandzsuria több városában magukhoz kerítették a hatalmat és a kormány képviselőit elmozdították.

Rotterdam. Pétervárról jelentik: A Newski Prospekt hídjá, amelyet a kormánycsapatok tartottak megszállva, Lenin csapatainak kezében van. A tulajdonképpeni harcokról még a következőket jelentik: A szovjet rögtön az Aurora páncélos cirkáló legénységének támogatását kapta meg, amely legénység megtagadta az engedelmességet. Az Aurora matrózai vezették a szovjet katonáit a téli palota ellen. Előbb gépjegyvekekkel lövöldöztek a palotára, de a kormány csapatai erélyesen védekeztek. Az Aurora legénységén kívül páncélos automobilon

más csapatok isérkeztek. A palota rövid bombázása után az őrség megadta magát. Más városnegyedekben csak itt-ott váltottak néhány lövést. A szovjet katonái felszólították a polgárokat, hogy maradjanak házaikban.

Hága. Londonból jelentik: Kerenzski informálva volt Lenin terveiről. Ennélfogva intézkedett, hogy a kormány székhelyét Moszkvába helyezze át. Londonban azt hiszik, hogy Kerenzski meg fog kísérelni mindent, hogy a rendet és nyugalmat szerető embereket az anarchisták ellen egyesítse és hogy a kozákokat és más forradalmi eszméktől félre nem vezetett csapatokat a maga parancsnoksága alatt egyesítse. Ez az angol reményeknek és kívánságoknak kifejezése.

Genf. Lloyd-George és Painlevé római tartózkodásukat az orosz események miatt megszakították. A hirtelen elutazás okául fontos miniszteri tanácskozásokat hoznak fel.

HIREK. LEGUJABB.

Éjjel 3 órakor érkezett
telefonjelentés.

Kerenzskit elfogták.

Berlin. A Berliner Tageblatt szerint a Reuter ügynökség közli a Pétervári Távirati ügynökségnek azt a jelentését, hogy Kerenzskit elfogták és letartóztatták.

Pétervár. A Balt-flotta és a katonai forradalmi bizottság csatkozott az új forradalmozhoz. A forradalmi bizottság közölte a hadsereggel, hogy Kornilovot és társait a Péter-Pál erődbe viszik és azonnál a forradalmi hadbírótság elé állítják.

Lugano. (Reuter.) Lloyd George és Painlevé, valamint az angol-francia bizottság tagjai ma a frontra utaztak és két óráig tárgyaltak a királylyal. Kadorna felszólította az országban szétszórtan bujkáló katonákat, hogy halálbüntetés terhe alatt öt nap alatt jelentkezzenek mert a haza veszélyben van. A veronai prefektust elmozdították állásától.

KADORNA UTÓDA DIAZ

(Telefon.) Lugano. Ide érkezett jelentések szerint Kadornát felmentették a hadsereg főparancsnokságotól. Utóda Diaz főparancsnok lesz.

Genf. A Le Matin jelenti: Az összes illetékes francia katonai körök kijelentik, hogy az Olaszországba küldött német erőcsapások jelentékenyek ugyan, de csak kis részei a német hadseregnek

amelynek főtömege továbbra is az angol Francia fronton marad. Ez a tény fog a vezérkarok tanácskozásának alapjául szolgálni.

— Vilmos császár füzérezrede. Bécsből jelentik: A király Vilmos német császárnak felajánlotta a 25. tábori tarackos ezred tulajdonosi méltóságát.

— Amerika — hódj. Bomból jelentik: A portugál lapok jelentése szerint az amerikaiak megszállták az Azóri szigeteket, ahol nagy erődtűéseket építenek. Portugáliában attól tartanak, hogy a megszállás végleges marad.

— Az alkalmazottak behívása Aradon. A honvédelmi miniszter tudvalevőleg elrendelte a polgári foglalkozásukban könnyebben nélkülözhető, katonailag alkalmazottak egyének behívását. Az aradi kereskedelmi és iparkamara az Arad városi katonai ügyosztályaival történt megállapodás alapján közli, hogy mindazok az önálló kereskedők és iparosok, valamint kereskedelmi és ipari alkalmazottak, akik mint alkalmazottak idezést kaptak a katonai ügyosztálytól, a kereskedelmi és iparkamaránál is jelentkezzenek a délelőtti hivatalos órák alatt személyi- és foglalkozási adataik bemondása végett.

— Szabadliceum a kultúrpalotában. E hó 28-án a kultúrpalotában kilenc előadásból álló és három hétre tervezett szabadliceumi előadás lesz. Prohászka László dr. tb. főorvos a háború higiénijáról és a fajnemésítésről tart minden hétfőn előadást. Zerkovits Rudolf minden szerdán később meghatározott tárgykörből és Farikas József a műgyűjtésről és aukciókról tart minden pénteken előadást. A kilenc előadás látogatása díjtalan, csupán beíratási díjat kell három koronát fizetni. Jelentkezni a kultúrpalota helyiségében lehet reggel 9-11 óráig és délután 3-5-ig.

— Halálozás. Gantner Nándor villanytelepi hivatalnok, folyó hó 9-én meghalt, temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Felső-temető halottas házából.

— Gerve doktort felmentették. Szerajevóból jelentik: Több napi tárgyalás után a szerajevói törvényszék Gerde dr. volt rendőrkapitány helyettesét felmentette. Gerde dr. ellen az volt a vád, hogy a boszniai kormányzóság tisztviselői részére szállított élelmiszerek körül összejártsva több vasuti tisztviselővel és a melléje rendelt vásárló bizottság tagjaival csalásokat követett el. A tárgyalás során Gerde dr. tisztázta magát, amennyiben behozonyította, hogy Magyarországon az ő bevásárlásai idején burgonyát maximális áron kapni nem lehetett. Bebizonyította azt is, hogy a számlákban mutatkozó többlet kiadását, ha nem is az élelmiszerek kiűzetésére, de megszerzési költségekre fordította.

A szerajevói Gerde-pörben rendkívül érdekes tanuvallomások hangzottak el. Havelka tartományi gazdasági főtanácsos megállapította, hogy Magyarországon a vasutak kenése természetes dolog. Porgesz kormányzósági titkár kijelentette, hogy Magyarországon bevett szokás, egészen természetes és egyáltalán nem jelent korrupciót, ha vagonyszerzés céljából embereket megjutalmaznak. Deutsch Frigyes, a kereskedelmi központ igazgatója pedig azt vallotta, hogy ha valaki nem fizet, nem kap vagonot, de ha fizet, rögtön mozgásba jön a vagon minden kereke. A vallomások Gerde dr. szerepét tisztázták, neki használtak és őt felmentették s ezzel be is fejeződött a szerajevói pör. — Bosznia és Hercegovina számára őket csak Gerde dr. szerepére érdekelte, nekünk azonban tovább kell követelnünk, hogy megállapítsuk: igaz-e azok a kijelentések, melyeket a szerajevói pör tanúi tettek? Mi itt egyáltalán nem élünk abban a tudatban, hogy a vasutasokat meg kell kenni, hogy itt nem jelent korrupciót, ha valakit vagonyszerzés céljából megjutalmaznak, épen ezért vizsgálatot kérünk, hogy tisztázassuk a kérdést, vajon a szerajevói per tanúi csakugyan ilyen tapasztalatokat szereztek-e Magyarországon?

— Városi cipőműhely terve. A városi tanács, miután az Aradi Közlöny annak idején megírta, a város alkalmazottai részére bőrt kért a Bórközpontról. Száz kiló bőrt érkezett most Aradra. Ezt a bőrt Lőcs Rezső helyettes polgármester úgy akarja értékesíteni, hogy cipőműhelyt szándékozik felállítani. A helyettes polgármester ma megbeszélést folytatott Olariu Jusztinnal, de végleges megállapodásra még nem jutott, mert előbb ki kell számítani, hogy a kiutalt nem elsőrangú minőségű bőrből mennyit lehet felhasználni talp részére és felsőbőrnek. Mihelyt ez megtörténik, Lőcs Rezső előterjesztést tesz a tanácsnak a cipőműhely felállítására. Ha sikerül a műhelyt felállítani, a városi alkalmazottak fele áron jutnak cipőhöz és fél áron végzik a javítási munkálatokat.

— Alexander M. bűvészestélye vasárnap este lesz. Az előadás pontban negyed kilenckor fog kezdődni. A bűvészestélyre, amelyen Alexander és neje és Donna Anna Stella iyazán nagy szerű produkciókkal fognak szerepelni, jegyek válthatók a Hamnerschlag-féle tőzsdében.

— **Agyonlőtte a testvérét.** A Mittler-féle tövisgyházai pusztán mint tudósítónk jelenti, tegnap délután Tivadar Flóra gazdálkodó 6 éves fia az apja vadászfegyverével játszott és agyonlőtte 16 hónapos Ilona nevű testvérét. A csendőri nyomozás megállapította, hogy gondatlanság esete fog fenn.

— **Panasz a mozik ellen.** Igen tisztelt szerkesztő ur! Tisztelettel felkérem sziveskedjen a közönség érdekében soraimnak b. lapjában helyt adni. Csak egy pár napja, hogy megnyitott az Uránia mozgószínház és a közönség meggyőződhetett, hogy az átalakításnál nem nézték a közönség kényelmét, mint már b. lapjukban szó is volt róla, hanem annál jobban nézték a tulajdonosok zsebeit, miről az összeszűfolt helyek tanuskodnak. Mindamelllett, hogy most egy a tulajdonos úgy az Urániában, mint az Apollóban, az Apolló színház bizonyosan megirigyelte az Uránia zsufolt helyeit és sietett azt az Apollóban is tarthatatlanná tenni azért, hogy az emeleti nyitott páholyokban, ahol azelőtt 5 szék volt most pedig 6 szék van s így azok, akik a hátulso székeken ülnek, a képből nagyon keveset látnak, nem elég, hogy a helyeket felemelték, még a helyeket jobban őseze is zsufolják, mint volt. A város mostanában felemelte a mozi adót 10 százalékkal. Erre a tulajdonos urak siettek a helyárakat 20—40%-ig felemelni. De van más panasz is. A nemzeti színházban, ahol nincsenek olyan horribilis bevételek, mint a mozikban már fűtenek, de a mozikban még mindig hidegben kell a közönségnek az előadásokat végignézni. Szeretném megnézni a tulajdonos urak lakását, vajon ott sem fűtöttek még? Többek nevében egy régi előfizető.

— **Könyvujdonságok** Deák könyvkereskedésében Forray-u.

Az aradi bank koncentráció.

Az a nagyszabású terv, mely az Aradi Polgári Takarékpénztárba olvasztja az Aradi Kereskedelmi Bankot, az Eleki Első Takarékpénztárt és az Elek és Vidéke Takaré- és Segélyegyesületet, az érdekelt részvényesek körében tetszéssel találkozik.

A részvényesek örömmel látják, hogy a tőkék és érdekeltségek ily erős összekovácsolása folytán a Polgári Takarékpénztár a már meglévő és még kiszélesítésre váró fiókhálózat révén egy szilárd vidék financiaiis géppontjává válik és Áradnak egyik legelőkeltebb és rangban is az elsők között járó intézete lesz.

Az ily nagy átalakulással járó fontos személyi kérdések a legelőkeltebb formában kerülnek majd megoldásra. A központi igazgatóságba ugyanis a „Polgári” igazgatóságán kívül — amint értesülünk — a beolvadó intézetek igazgatóságának legelőkeltebb tagjai fognak beválasztatni. Az intézet további nagyméretű fejlődését tehát a megnagyobbított igazgatóságon kívül Weissenburger Mándornak, az új vezérigazgatónak közismert agilitása, szakértelme, nagy összeköttetései, szimpátiikus és előzékeny személyisége — támogatva persze Nattland Bernát nagy tapasztalatait, szak-

tudása és bevált vezetői képességei által — valamint Stein Zsigmond és Bánfi Sándor ügyvezető igazgatók és Ráskai Miksa titkár kipróbált és előnyösen ismert szaktudása biztosítják.

Az intézet fejlődési kilátásai tehát a legszebbek, különösen, ha azt is tekintetbe vesszük, hogy az egyesülés folytán oly pénzügyi erő tömörül egybe, mely kereskedelmi és ipari téren is kezdeményezhet közérdeket szolgáló alapításokat és akciókat.

Hogy ezt a nagyszabású és dicséretreméltó bank-koncentrációt mily mértékben veszi körül az érdekeltek és érdeklődők tetszése, annak legbiztosabb fokmérője, hogy az egybeolvadó intézetek részvényei iránt állandóan nagy és élénk kereslet mutatkozik.

Mozgóképszínház.

• **Uránia műsora.** November 10. M. szombat, vasárnap: Vér és arany, amerikai néplegenda.

• **Vér és arany.** (Amerikai dráma az Urániában.) Egy amerikai filmet mutatott most be a színház. Az amerikai levegő, az ottani szomorú munkásviszonyok s vele szemben a pénz hatalmának őrgöngyöse képezi a dráma tárgyát. El van mondva ebben a filmben ez a küzdelem, amely csak ideig-óráig mutatja a tőke hatalmát, de amikor a tömeg elkecserekedése vak fanatizmusában rombolni és zúzni kezd: a tőke a küzdelemben mindig alul marad. Ez az igazi amerikai izű témát mutatja be a film.

• **Egy asszony tragédiája.** (Hella Moja dráma az Apollóban.) Ma este ünnepe volt az Apolló publikumának: a legújabb Hella Moja-dráma. Az eskü került bemutatóra. Az antik sorstragédiák mély fájdalma kiált fel ebből a drámából, a megmásíthatatlan végzet kegyetlen szava, amely romlásba, pusztulásba dönt embereket, sorsokat. A szépséges Renata az Ur színe előtt esküszik, hogy férje gyilkosán, akárki lett legyen az, boszút fog állni. Amikor a sebet, melyet a véres tett üjtől lekén, beheggeszti az idő, szívét odaajándékozta egy férfinék. De dübörgve sújt le a végzet s a szerelem első éjszakáján tudja meg Renata, hogy akit szeret, nem más, mint akinek fejére vér boszút esküdött. Mint az alvajáró emeli lélektelenül a boszu fegyverét szerelmesére, férje gyilkosára, de az kiragadja kezéből a fegyvert s önmaga ijékezik maga fölött. A főszerepet Hella Moja, a nagy mozigraika kreálja megdöbbentő realizmussal. A monumentális filmet még szombaton és vasárnap mutatja be az Apolló.

• **Fekete gyémántok.** Jókai Mór hatalmas regénye nyomán készült filmfelvétel legközelebb az Urániában.

A szerkesztőséget felel:

STAUBER JÓZSEF.

NYILTÉR.

(Ezen rovat alatt közlötték nem váltunk felelősséget)

Aradról végleges eltávozásom alkalmából bucsu üdvözlőmetek küldöm minden jó barátom és ismerősömnek.

Isten áldása legyen szeretett szülővárosom és minden polgára felett.

Máriaradna, 1917. november 9.
7588 NIKOLITS DÖME.

Kézzel szedett uradalmi fajalma kapható.

Erdeklődni lehet: 6036

Körösvölgyi Pálinkarakartár

Arad, Andrassy-tér 5. Telefon 651.

Mészárszék

és hentesárugyár, jutányos árban

eladó

Temesváron, haláleset miatt.

Cím: Brück Salamon, Temesvár-Belváros, Merezy-utca 12. 7537

Ház és föld Amortisációs kölcsönt

adás-vételét közvetíték. Kérek eladási megbízásokat, ajánlok megvételre magán- és hérházakat. 6507

földre, házra, olesó feltételekkel. 10—50 évi törlesztésre ajánlok: Nagyszabeni Földhitelintézet képviselője.

Szűcs F. Vilmos,
Arad, Karolina-utca 10. szám.

Budapesti fémárugyáros egy nélkülözhetetlen és jelenleg nagyon is aktuális, szabadalmazott cikke Arad, Csanád- és Békésvármegyére. Ezen cikk teljesen fölöslegessé teszi a cipő további megtalpatatását és minden rászégezés vagy rácsavarás nélkül

pillanat alatt a cipőre fel és lecsatolható

Szabályozható kisebbre-nagyobbra s így egy pár védővel több pár cipő éveken át megvédhető. Teljesen zajtalan, észrevétlenül végig simul a cipő talpon és a legkényesebb izlést is kielégíti. 7529

Kapható:

Hoffmann Sándor cégnél

Arad, Andrassy-tér 20. szám.

Vidéki képviselők kerestetnek. Vizsontelárusítóknak árkedvezmény.

Mesés szép lesz az a hölgy,

aki az

IBOLYA DORÉ CRÉMET

használja. Az arobórt vakító teherre varázsolja és eltüntet mindenféle arctisztatlanságot. Ara egy tégelynek 2—K.

Ibolya Doré szappan 4 kor., Ibolya Doré tej 2 K — fill. Ibolya Doré hölgypor 2 K — fill.

Tyukszem ellen

a leghatásosabb szer az

Anagalin.

Ara 1 korona.

Kellemes ízű limonádét

mindenki otthon készíthet 1 adag **CITRAS-sal.**

Ara 20 fillér.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Arpád gyógyszerüzében

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket díj az azokról szoriat számított.

Minden sor hirdetésért 20 fillér. Vas-
tagabb betűkkel 40 fillér.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat
szélesítésre kell jelezni.

A legkisebb hirdetés ára 10 sorig 2 ko-
rona.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Hirdetéseket délután 1/2 óráig ve-
szünk fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a
jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét,
amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában
nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

Két lesemek mondott szöke leány, intel-
leens uriember szórakozását keres. Le-
velek „Aranyvirág” jellegre a kiadó-
hivatalba kéretnek. 7595

„Dalma” vasárnap 6—1/2 7 órákor a jel-
zett helyen lesznek. 7563

Alkalmazást keres.

Béresgondnok, gazdasági művelésben jár-
tas, állást keres. Cim a kiadóban. 7582

Kereskedelmi tanfolyamot és felsőbb
leányiskolát végzett uriember, banknál
vagy más vállalatnál, szerény igények-
kel alkalmazást keres. Cim a kiadóhiva-
talban. 7601

Alkalmazást nyer.

Német kisasszony, ki német órákat
ad, kerestetik. Cim a kiadóban. 7595

Pénztárosnő, ki kemény és megbíz-
ható, a céptárolunk. Referenciák, fizetési
igények, kor, vallás, Deutsch Testvérek
céghez. Módos fűszerkereskedés és do-
hánygyártásba küldendők. 7599

Intelligens kisasszony, ki feltétlen
jó modorral és beszédképességgel bír,
önálló munkaerő, mellesleg belépésre ke-
restetik. Könyv és papírszakmában jár-
tas, előnyben részesül. Deák Béla könyv-
kereskedés, Ferray-utca. 7598

Magyar és német nyelvet szóban és
írásban tudó üzleti praxissal bíró leány,
ki már üzletben alkalmazásban volt, ke-
restetik. Román nyelvet bíróságon és ügyben
rekeszülnek. Ajánlatok írásban kéretnek.
Cim a kiadóban. 7599

Gyakorlott győrelő, állandó alkai-
mazást nyer az Aradi Közlöny szerkesztő-
ségében. Jelentkezni lehet délután 5—7
óra között.

Deutsches Fräulein die auch im
Hause mit Hilfe zu einem 5 jährigen Knab-
ben gesucht. Adresse in der Administra-
tion. 7560

Nyomdhas-tanulósok

felvételt két fű, kik a 14. évet betöltöt-
tek és legalább 6 osztályt végeztek. Bő-
vebbet a kiadóhivatalban.

Lakást keres.

Butorokott szobát keres esetleg el-
látással hivatalosnő. Ajánlatot „Hivatal-
noknőknek” a kiadóhivatalba kér. 7586

Vétel és eladás.

Rövid hűtőbunda báránnyelével és
egy hosszú vasutas bunda, eladó. Meg-
tekinthető Joannovits szűcsnél, Tatabjdy
utca. 7579

Nutria kabátbélés, teakészlet ezüst sa-
movárral, eladó. Cim a kiadóban. 7583

Eladó 70 db 1 1/2 éves mangolica ser-
tes soványan, dr. Konopi Kálmán gazda-
ságában Odvas, u. p. Konop. 7584

Egy waggon szép téli alma, azonnali
szállításra, eladó. Megtekinthető a kiadó-
hivatalban. 7588

Kétféle kárpított karikahajós varró-
gép, eladó. Varjassy József utca, 18., ajtó
6. sz. 7600

Központi Aranybevéltő bevált: H-
nomabb arany gramja 11.— kor., 18 as
arany gramja 9.— kor., 16-os arany
gramja 8.— kor., 14-es arany gramja 7.—
kor. Brandes óras- és ékezetes, József
főherceg-ut 12. sz. (Lutheránus-templom
mellett.) 5518

Karácsonyi kenetbunák, régebbi
évtolyamaiból, még pár példány, 4 koro-
nára kapható Kneszer I. és Tsa Arad,
Dobó-u. I. Előjegyzést 1918. évre elfoga-
dunk. 7018

Hegymamagot makói óriás, valamint
petrezselyem és egyéb magvakat, ugy-
szintén edes nemes tormadugnányt,
melyek csiraképeségéért, fajtisztaságá-
ért felelősséget vállalunk, legelőször napi
áron a állítunk. Foglalmat maximális,
termék piaci áron adunk el. Arufor-
galmi Részvénytársaság, Hekó. 652

Alma, nagyobb mennyiségben, eladó.
Bővebbet Körösvölgyi Pálkaraktár, An-
drássy-tér 5. Telefon 651. 7528

Ingatlan.

Emeletes modern bérház, a város leg-
szébb pontján, eladó. Bővebbet Szabad-
ság-tér 7., I. em. 7599

Eladó Gyulavári Békés megye községben
a Goldstein Mór 10 o útra ház, halászet
máti, kiterjeszteni lehet Gyulaváriban, a
tulajdonosnál. 7602

Ház, még 9 évig adómentes, György-
utca 48. sz. a. eladó. Bővebbet Szabad-
ság-tér 7., I. em. 7591

Hajós-utca 12/a számú ház eladó egy
hold kerttel. 7597

Eladó ház, Gizella-utca 3. sz. emeletes
bérház, 10 évig adómentes, szabad kiz-
ből eladó. Bővebbet ugyanott. 6149

Különbéle.

Egy 61 tuzifa főrevelése 8 kor. Mol-
lánder Alfréd, A'ósmarospartii telepén. 7598

Egy műhely, vagy raktárnak megfelelő
helyiség kiadó. Wesselényi-utca 34. 7563

Nagy raktár helyiségeket és nagy
pincéket bérbe veszek. Ajánlatokat Epstein
Simon, Boros Béni-tér 11. szám. 7547

Apróhirdetések

az „Aradi Közlöny” részére felvételnek
a Messenger-hoz írodában, Deák Ferenc- u.,
Bara Béla hirdetés- és hírlapírodájában
Zrinyi-u. és a Kossuth-utcai papírüzlet-
ben.

Gyógyászat.

Hehs Vasas chinabera.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szé-
dülés, a vérszegénységből eredő ideg-
bajok, étvágytalanság, gyomorbetegségek,
láz, általános gyengeség ellen. Páratlan
vértképző és vérjavító, biztos óvszer ma-
lárius fertőzések- és minden infektív-
eredő meg- betegedés ellen ugy felel-
teknek, mint gyermekeknek. Ára 5.— kor.
Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

A araga vauillás

teljesen pótolja a pompás zamatu Vanil-
lon, egy zacskó ára 14 fillér. Cukrászok-
nak, vendéglőknek nélkülözhetetlen. Föl-
des gyógyszerár, Hehs gyógyszerár. 12

Dr. Schajkócsky

lábizadás elleni szere, biztos, kipróbált
ártaimatián szer, rögtön hat, ára 1 korona
50 fillér. Kapható Földes és Hehs gyogy-
szertárában. 12

Szénát
nagyobb mennyiségben
vennénk

Részletes ajánlatot „S ű r-
g ó s” jellegre a Kézviszent-
léleki (Háromszékm.) postahiva-
talhoz kéretik. 7581

Ullstein

szabásminták
átalakítások-
t: hoz is. :-

Allandóan
2500
modell
raktáron!

Nagy választék
sötétkek, feke-
te és divatkel-
mekben, tiszta
:: gyapjuból. ::

Próbaszabás-
mintákat in-
gyon és bér-
mentve küldök.

Stern József

sz. és kir. udv. szállító 7157
Budapest, IV., Kalvin-tér 1. szám.

Aranyat és ezüstöt

bevéltok a legmagasabb Ar-
ban, 14 karátos aranyat 7.50
kor. Ugyezintén ezüst-aranyat a
legmagasabb áron bevéltok. 7592

Gerber Henrik,
Arad, Weitzer János-utca 15. sz.

Tisztelettel értesitem Aradváros és
Arad megye n. é. közönségét
hogy a Deák Ferenc-utca 29.
szám alatt a volt Csizmadia-féle

vendéglőt

(a Balaton-kávéház mellett)
megnyitottam. Kitűnő
konyha. Abonensek elfogad-
tatnak. Tisztán kezelt italok.
Nagyrabecsült pártfogásért eszedik
Lőfkovits Rózsika.

Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon.

Meghívás

a Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon

XXV. rendes közgyűlésére,

mely Aradon, az Aradi és csanádi egyesült vasutak üléstermében,
1917. évi november hó 25-én délelőtt 10 órákor fog megtartatni.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése az elmúlt üzleti év eredményéről, továbbá a zárszámadások és mérleg előterjesztése, a felügyelő-
bizottság jelentése és ezekkel kapcsolatban a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség hovatartozása, valamint az igazgatóság és a
felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal. 7648
2. Tizenegy igazgatósági tagnak választása.
3. A felügyelő-bizottság tagjainak választása az alapszabályok 29. §-a értelmében.
4. A felügyelő-bizottság jutalomdíjának megállapítása. (Alapszabályok 31. §-a.)
5. Az alapszabályok 21. §-a értelmében esetleg előterjesztendő indítványok feletti határozathozatal.

Jegyzet. Az alapszabályok 14. §-a értelmében a részvények vagy az ezekről nyilvános hitelintézetek által kiállított letét-
jegyek legkésőbb nyolc nappal a közgyűlés előtt a következő helyeken letételemezendők, és pedig:

Aradon: az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál,

Budapesten: az Első Magyar Iparbanknál (V., Nádor-utca 12.),

Wien-ban Schoeller & Co. bankháznál (I., Wildpretmarkt 10.) és a K. k. priv. allgemeine Verkehrsbank-nál (I. Wipplinger-
strasse 28.)

Az igazgatóság.